

Številka: 0610-33/2017/4

Datum: 21.12.2017

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti izdaja na podlagi 28.člena Zakona o državni upravi (Uradni list RS, št. 113/05 – uradno prečiščeno besedilo, 89/07 – odl. US, 126/07 – ZUP-E, 48/09, 8/10 – ZUP-G, 8/12 – ZVRS-F, 21/12, 47/13, 12/14, 90/14 in 51/16) v upravni zadevi nadzorstva nad izvajanjem predpisov, ki urejajo varnost in zdravje pri delu, na pritožbo družbe LUKA KOPER, d.d., Vojkovo nabrežje 38, Koper zoper odločbo inšpektorja Inšpektorata Republike Slovenije za delo, Območna enota Koper-Postojna-Nova Gorica, št. 06152-892/2017 z dne 28.9.2017, naslednjo

ODLOČBO

Pritožba družbe LUKA KOPER, d.d., Vojkovo nabrežje 38, Koper zoper odločbo Inšpektorata Republike Slovenije za delo, Območna enota Koper-Postojna-Nova Gorica, št. 06152-892/2017 z dne 28.9.2017, se zavrne.

Obrazložitev

Prvostopni organ je z izpodbijano odločbo odločil, da je delodajalec LUKA KOPER, d.d., Vojkovo nabrežje 38, 6000 Koper, dolžan zagotoviti izvajanje zakonov in drugih predpisov, tako da:

1. Zagotovi nadzor nad izvajanjem pretovora soje v skladu z TEHNOLOGIJO PRETOVORA SOJE IN ŽIT NA TERMINALU SIPKI TOVORI (KATALOG TP-Obrazec št. 3). in ELABORATOM O VARNEM DELU V PC TERMINAL SIPKI TOVORI.
2. Zagotovi, da upravljavec dvigala-žerjavist v primeru, ko ne vidi v področje vpenjanja, grabljenja ali odlaganja tovora, delo izvaja izrecno s pomočjo signalista.
3. Zagotovi, da delo signaliziranja v delovnih procesih, ki so pod nadzorom LUKE KOPER d.d. opravljajo samo za to delo ustrezno usposobljeni delavci.

Določen je rok ureditve 30 dni od vročitve odločbe. Odločeno je, da pritožba ne zadrži izvršitve odločbe ter o dolžnosti poročanja o izvršitvi v izreku odločbe naloženih ukrepov najkasneje v roku 8 dni po poteku roka za njeno izvršitev.

Zoper takšno odločitev se pritožuje delodajalec LUKA KOPER, d.d., Vojkovo nabrežje 38, Koper.

Pritožnik prvostopno odločbo izpodbija v celoti, kot navaja zaradi kršitve materialnega prava, zmotne ugotovitve dejanskega stanja in kršitev pravil upravnega postopka.

Pritožnik navaja, da je za popolno in pravilno ugotovitev dejanskega stanja v zvezi z notranjimi predpisi Luke, ki določajo tehnologijo pretovora soje in žit na terminalu sipki tovari ter varno delo v zvezi z omenjenimi pretovori potrebno upoštevati naslednje dokumente Luke : Elaborat o varnem delu v PC Terminal sipki tovari z dne 7.12.2011, Tehnologijo pretovora soje in žit na terminalu sipki tovari z dne 3.3.2003, Razpored delovnih skupin za določen dan, Evidenca opravljenih storitev, Opis delovnega mesta Disponent I, Opis delovnega mesta Delovodja.

Po mnenju pritožnika je ključni razlog, da Inšpektorat ni pravilno in popolno ugotovil dejanskega stanja v zvezi z notranjimi predpisi Luke v zvezi s tehnološkimi postopki in postopki zagotavljanja varstva pri delu pri pretovoru soje to, da ni upošteval Elaborata z dne 7.12.2011. Pritožnik pojasnjuje, da je v 3. odst. 1. točke Elaborata z dne 7.12.2011 navedeno, da sta za spoštovanje predpisov in izvajanje tehnologije ter varstvenih ukrepov v delovnem procesu odgovorna tako odgovorni vodja kot neposredni vodja delovnega procesa (delovodja, skladiščnik, disponent). Vodja delovnega procesa oz. neposredni vodja je dolžan voditi delo in pri tem opozarjati na morebitne nepravilnosti. Glede na delovni proces, ki se je na terminalu Sipki tovari izvajal kritičnega dne, je bil kot vodja in neposredni vodja delovnega procesa določen disponent kar izhaja iz dokumenta Razpored delovnih skupin na dan 29.7.2017 in planirani želez. vozovi. Pritožnik pojasnjuje, da je šlo je za enostaven delovni proces prekladanja soje, ki ne zahteva večjih aktivnosti nadzora, saj je vključeval le razkladanje soje iz ladje v skladišče preko avtomatizirane linije in ne klasičen pretovor soje z vozili, v katerem je vključenih bistveno več oseb in mehanizacije, kar zahteva tudi bolj intenzivno usklajevanje vseh operacij. Iz tega razloga je bil kot vodja in neposredni vodja delovnega procesa določen disponent. Pritožnik navaja, da je navedeno skladno s 3. odst. 1. točke Elaborata z dne 7.12.2011, ki določa, da je za spoštovanje predpisov in izvajanje tehnologij odgovoren disponent, ki je skladno z navedenim dolžan voditi delo in pri tem opozarjati na morebitne nepravilnosti. Bistveno pri celotni zadevi je, da 3. odst. 1. točke Elaborata z dne 7.12.2011 določa, da delovni proces vodi vodja oz. neposredni vodja (ni nujno, da sta v vsakem delovnem procesu prisotna oba). V konkretnem primeru je delovni proces vodil disponent I, ki je po svoji funkciji hierarhično višji od delovodje, in ima tudi vse pristojnosti. Omenjeno izhaja že iz opisa ključnih nalog disponenta I, ki je bistveno širši in zahtevnejši od nalog delovodje.

Nadalje pritožnik navaja, da 3. odst. 6. točke Elaborata z dne 7.12.2011 opredeljuje, da se v PC Terminal sipki tovari nekatere vrste blaga hitro menjujejo. Zato je potrebno za eno vrsto tovara, nekatere operacije spremeniti. V primeru odstopanja delovnih operacij od tistih predpisanih s tehnologijo dela, je v prvi vrsti potrebno spoštovati Elaborat z dne 7.12.2011 in vso spremeno dokumentacijo s področja varstva in zdravja pri delu (OP, DN, navodila naročnika, veljavno zakonodajo). V konkretnem primeru je šlo pri pretovoru soje za posebno situacijo, saj je v koprsko pristanišče prišla pregreta soja in je bilo potrebno zaradi izvedbe njenega pretovora izvesti posebne postopke, ki se razlikujejo od običajnih. Navedeno je razvidno iz priložene fotografije, ki prikazuje pregretje soje, ter iz sporočila predstavnika lastnika navedene soje, ki je sporočil njeno pregretost. Iz tega razloga se je za pretovor soje dne 29.7.2017 primarno uporabljal Elaborat z dne 7.12.2011 (na podlagi njegovega 3. odst. točke 6. Zaključek) in ne Tehnologija pretovora soje in žit na terminalu sipki tovari z dne 3.3.2003.

Inšpektorat pa se je zmotno postavil na stališče, da je bilo potrebno v predmetnem primeru za izvedbo delovnega procesa pretovora soje upoštevati dokument Tehnologija pretovora soje in žit na terminalu sipki tovari z dne 3.3.2003, čeprav je bil glede na dano situacijo, ko je bilo potrebno izvesti operacije pretovora pregrete soje, primarni dokument za izvedbo delovnega

procesa pretovora soje Elaborat z dne 7.12.2011, ki dovoljuje vodenje procesa s strani disponenta.

Pritožnik se prav tako ne strinja, da v zvezi z ukrepom pod drugo točko izreka izpodbijane odločbe ni spoštoval veljavne zakonodaje in internih aktov, ki določajo ravnanje upravljalcev dvigal, ko ti delajo na delovišču, nad katerim nimajo pregleda oz. je ta omejen.

Pritožnik pojasnjuje, da je dne 29.7.2017 Luka za izvajanje storitev pretovora soje zagotovila signalista, z naročilom te storitve pri izvajalcu pristaniških storitev, kar nesporno izhaja iz razporeda delovnih skupin na dan: 29.07.2017 in Planiranih želez. vozovi. Signalista je zagotovila z naročilom storitve pri družbi, ki ji jo je ta nudila na podlagi Pogodbe o opravljanju storitev z dne 27.5.2016 in priloge št. 2 z dne 21.9.2016. V zvezi s signalistom je sprejela tudi ustrezno interno regulativo in upravljalce dvigal natančno poučila, kdaj se delovnih procesov brez signalistov ne sme opravljati. Vsekakor je tudi na upravljalcih dvigal, da v primeru, ko nad deloviščem nimajo pregleda oz. je pregled omenjen ustavijo delovne procese in zahtevajo signalista. O tem so pri Luki izrecno poučeni in seznanjeni. Luka pri upravljalcih dvigal preverja s testi poznavanja pravil iz varstva pri delu, kar je predpogoj, da upravljalec dvigala sploh nastopi z izvajanjem delovnih operacij na dvigalu. To je glavna naloga upravljalca dvigal in jo je dolžan izvajati in spoštovati. Pritožnik je zagotovil signalista za izvajanje operacij pretovora z dvigalom, ko upravljalec dvigala ni imel pregleda nad deloviščem oz. je bil ta omejen. Prav tako je upravljalca dvigal poučil in ga seznanil, kdaj mora izvajati operacije pretovora z dvigalom s signalistom, zato se ne strinja, da ni spoštoval predpisov.

V zvezi z ukrepom pod tretjo točko izreka izpodbijane odločbe pritožnik navaja, da prvostopni organ ni popolnoma in pravilno ugotovil dejanskega stanja, predvsem glede pravnih podlag poslovnega sodelovanja pritožnika z družbo. Pritožnik je družbi naročil storitev, s čimer je z njim vstopil v poslovno razmerje. Omenjeno poslovno razmerje temelji na Pogodbi z dne 27.05.2016 in ne na pogodbi sklenjeni dne 30.1.2016. Pogodbe s tem datumom Luka z družbo nikoli ni sklenila in v kolikor obstaja tudi ne pozna njene vsebine.

Pogodba z družbo je podjemna pogodba skladno z določilom 619. čl. Obligacijskega zakonika, katere bistvo je, da podjemnik deluje samostojno, v svojem imenu in za svoj račun ter je zavezan doseči rezultat.

Inšpektorat je izpostavil, da je v okviru izvajanja storitev Luka dajala družbi navodila in vršila nadzor nad izvajanjem del. Luka tega ne zanika, vendar samo dajanje navodil in izvrševanje nadzora samemu poslovnemu razmerju med Luko in družbo ne jemlje značilnosti podjemne pogodbe oz. omenjeno ne pomeni vnašanje delovnopravnih elementov v pogodbeno razmerje med Luko in družbo. V okviru podjemne pogodbe je Luka dajala družbi le tista navodila in vršila le tisti nadzor, ki se nanaša na doseganje rezultata. Takšna navodila in takšen nadzor ni v nasprotju s samo naravo podjemne pogodbe, kar povsem jasno izhaja iz določila 622. čl. 02, ki določa, da ima naročnik pravico nadzorovati posel in dajati navodila, če to ustreza naravi posla, podjemnik pa mu mora to omogočiti. Skladno z navedenim je Luka dala družbi navodila le glede storitve, ki jo mora izvesti (izvedba pretovora soje na določeni ladji z opredelitvijo storitev, ki jih morajo v okviru tega pretovora izvesti, t.j. storitev ročnih manipulacij - čiščenje in storitev signaliziranja). Tem začetnim navodilom je sledil nadzor, vendar le v smeri, ali se storitve izvajajo na način, da se doseže rezultat. Na splošno vse dotlej, dokler izvajalci pristaniških storitev dosegajo rezultat, Luka ne posega v njihovo izvajanje storitev. Kolikor Luka ne bi dala zgoraj opisanih navodil, ki se nanašajo izključno na rezultat podjemne pogodbe, bi to predstavljalo preprečitev izpolnitve rezultata podjemniku (družbi), Luka pa bi prišla v upniško zamudo.

Luka je izvajala delovni proces pretovora soje za svojega naročnika, vendar pa v kolikor je za posamezna opravila angažirala izvajalca storitev, je ta prevzel samostojno obvezo izvesti ta opravila in poskrbeti, da njihovo izvajanje opravljajo za to usposobljeni delavci v vseh pogledih, tako iz vidika tehnične usposobljenosti za njihovo izvajanje, kakor tudi iz vidika usposobljenosti iz varstva pri delu. S tem v zvezi ni mogoče Luki očitati nikakršnih opustitev, zlasti ne teh, da bi morala sama poskrbeti, da ji družba zagotavlja usposobljene delavce. To je bila že temeljna pogodbeno zaveza družbe, v okviru Pogodbe z dne 27.5.2016, kar je predvsem razvidno iz 1. odst. njenega 2. člena. Pritožnik izpostavlja, da ni delavec Luke in slednja z njim ni v nikakršnem pogodbenem razmerju, predvsem tudi ne gre za delovno razmerje. Zato tudi ni podlage, da bi ga bila Luka dolžna kakorkoli usposablјati. Kot rečeno, je za to zadolžen njegov delodajalec. Navedeno jasno izhaja iz določbe 38. čl. ZVZD-1. Je pa Luka v celoti poskrbela za to, da so vse potrebne informacije v zvezi z varnostjo in zdravjem pri delu v skladu s 4. odst. 37. čl. ZVZD-1 posredovane vsem izvajalcem pristaniških storitev.

Prav tako v nobenem primeru ne držijo navedbe Inšpektorata, da je v konkretnem primeru družba uporabljala delovna sredstva Luke. V celotnem procesu storitev je bilo še najmanj delovnih sredstev angažiranih s strani Luke. Sam proces izvajanja storitev se je odvijal na ladji, ki ne predstavlja delovnega sredstva Luke. V ladijskem skladišču je storitve izvajal bager, ki ni delovno sredstvo Luke. Vsak izvajalec storitev je moral svojim delavcem zagotoviti osnovna delovna sredstva (npr. obleko, obutev, zaščitna sredstva), ki prav tako niso bila delovna sredstva Luke. Edina delovna sredstva Luke v primeru izvajanja storitev so bila dvigala.

Skladno z internimi predpisi Luke ni nujno, da signaliziranje opravlja eden izmed upravljalcev dvigal, ki ni bil na dvigalu. Na podlagi točke 6. Elaborata z dne 7.12.2011 lahko za Luko izvajajo storitve tudi izvajalci pristaniških storitev na osnovi naročila oz. pogodbe sklenjene z Luko. Družba je imela z Luko sklenjeno Pogodbo z dne 27.5.2016, po kateri je Luki zagotavljala opravo luško prekladalnih in drugih storitev. V okviru navedenih storitev sodi tudi signaliziranje. V konkretnem primeru je bil za izvajanje storitev relevanten predvsem Elaborat z dne 7.12.2011, saj se je storitev zaradi pregretja soje izvajala po posebnih postopkih. Eden izmed upravljalcev dvigala, ki ni izvajal operacij z dvigalom je imel počitek, kar pomeni, da sta bila upravljalca še bolj spočita za izvajanje svojih nalog.

Sam očitek Inšpektorata, da so delovno in tehnološko dokumentacijo izdelali delavci Luke, prav tako v ničemer ne odvzame samostojnosti delovanja družbe pri izvajanju storitev kritičnega dne. S tem v zvezi Luka izrecno izpostavlja, da prejema za celo vrsto tovorov zelo natančne tehnološke elaborate in postopke od naročnikov storitev. V omenjenih elaboratih so do potankosti razdelani tehnološki postopki in načini izvajanja storitev. Najbolj tipične tovrstne storitve so pri pretovoru avtomobilov, kjer je natančno določen način parkiranja avtomobilov, itd.

Kljub vsem opisanim navodilom pa ima razmerje med Luko in naročnikom pri pretovoru še vedno značilnost samostojnega razmerja, kjer je Luka še vedno odgovorna za rezultat in za škodo ter ostale posledice, kolikor se ne drži navodil naročnika. Na podlagi navedenega ni mogoče trditi, da je s tem, ko mora delati skladno z navodili svojega naročnika in je od njega nadzorovana, vključena v njegove delovne procese oz. da se med njo in naročnikom vzpostavi pravno razmerje, ki ima elemente delovnega razmerja. Popolnoma enako velja tudi za odnos oz. razmerje med Luko in družbo, in ostalimi izvajalci pristaniških storitev.

Na podlagi vsega navedenega pritožnik navaja, da je nesporno, da je bila primarna naloga na družbi, da bi poskrbi, da vsi njeni delavci izpolnjujejo vse zahteve za varno delo skladno z veljavno zakonodajo in drugimi zahtevami. S tem v zvezi se ne more sklicevati, da je

bila prepričana, da bo njenega delavca usposobila za delo signalista Luka. S Pogodbo z dne 27.5.2016, ki predstavlja podjemno pogodbo o opravljanju storitev, se je družba skladno z določilom njenega 2. člena zavezala, da bo izvajala storitve in pri tem spoštovala določila pogodbe, interne predpise naročnika ter veljavne predpise Republike Slovenije s področja varovanja, varnosti in zdravja pri delu, delovno pravne zakonodaje, okoljske zakonodaje in ostalih predpisov, glede narave izvajanja storitev po pogodbi. V 8. členu pogodbe je navedeno, da se izvajalec obvezuje preko svoje odgovorne osebe skrbeti za dnevni nadzor nad izvajanjem naročene storitve, zagotoviti spoštovanje predpisov iz delovno pravne zakonodaje, varstva in zdravja pri delu, požarne varnosti ter varstva okolja na celotnem področju koprskega pristanišča, kjer izvaja storitev. Več kot očitno je, da družba v kolikor je za izvajanje storitev Luki namenila svojega delavca signalista, ki ni bil usposobljen za signalista, ni poskrbela, da njeni delavci izpolnjujejo vse zahteve za varno delo, ter je s tem neposredno kršila veljavno zakonodajo iz varstva pri delu, kakor tudi Pogodbo z dne 27.5.2016, na podlagi katere je za Luko izvajala storitve. Da je družba kršila določila iz varstva pri delu nesporno izhajajo tudi iz odločbe Inšpektorata št. 06160-908/2017, z dne 6.8.2017, ki jo je ta izdal družbi s katero je družbi izrecno naložil, da mora usposobiti dva svoja delavca, in sicer in za varno opravljanje dela po programu usposabljanja, ki je usklajen s posebnostmi delovnih mest glede na oblike in vrste nevarnosti.

Luka je družbi izrecno omogočila, da bi svoje delavce usposobila za izvajanje storitev tako v pogledu kvalitete izvajanja storitev, kakor tudi iz vidika varstva pri delu. Skladno z določilom 7. čl. Pogodbe z dne 27.5.2016 je Luka seznanila družbo z njenimi tehnologijami in postopki izvajanja storitev, ter ji omogočila skladno z določilom 5. čl. iste pogodbe dostop na svoj portal, kjer so objavljeni vsi njeni interni predpisi (tudi tisti, ki se nanašajo na varstvo pri delu). S tem v zvezi je imela družba vse možnosti in s tem dolžnost izvajati storitve za Luko z delavci, ki bi bili usposobljeni za izvajanje storitev tudi iz vidika veljavnih predpisov iz varstva pri delu.

Družba je pred pričetkom del imela določeno tudi odgovorno osebo, ki je bila skladno z določilom 8. čl. Pogodbe z dne 27.5.2016 zadolžena za dnevni nadzor nad izvajanjem storitev in zagotavljanje varstva in zdravja pri delu, sicer sploh ne bi mogla pristopiti k izvajanju storitev. Odgovorna oseba izhaja iz dokumenta z naslovom Evidenca opravljenih storitev z dne 29.7.2017.

Ob upoštevanju, da temelji poslovno razmerje med Luko in družbo na podjemni pogodbi, kjer Luka daje navodila in kontrolira le rezultat, kar pomeni, da ne posega v samo izvajanje storitev izvajalcev pristaniških storitev, v konkretnem primeru družbe ne more držati ugotovitev Inšpektorata, da Luka ne spoštuje predpisov iz varstva pri delu, kakor jih Inšpektorat omenja v svoji odločbi, in sicer, da ne zagotavlja, da bi bili delavci, ki opravljajo delo signalista v delovnem procesu pod njenim nadzorom za to usposobljeni. Kot je Luka zgoraj zelo natančno pojasnila, pri izvajalcih pristaniških storitev, vključno družbi naroča izključno storitve. V zvezi z izvedbo storitev Luka posreduje izvajalcem pristaniških storitev vse potrebne informacije glede specifičnosti izvajanja storitev, zaradi česar imajo vse možnosti, da tako na področju izvajanja storitev in varstva pri delu podvzamejo vse ukrepe, kar med drugim vključuje tudi usposabljanje svojih delavcev. Vse omenjene obveznosti izvajalcem pristaniških storitev, vključno z družbo nalagajo tudi pogodbe o opravljanju storitev. Skladno z navedenim je Luka mnenja, da je glede na vrsto pogodbenega razmerja oz. poslovnega odnosa, ki ga ima z izvajalci pristaniških storitev, vključno z družbo storila vse kar je bila dolžna storiti, da bi se v celoti spoštovala določila iz varstva pri delu.

Pritožnik poudarja, da iz navedenega jasno in nedvoumno izhaja, da Luka ni delodajalec delavcem, zaposlenih pri izvajalcih pristaniških storitev, ter tako ni nikakršne podlage, da bi bila kakorkoli zadolžena in posledično odgovorna za njihovo (ne)usposobljenost. Poleg tega pa tudi izvedba naročenih storitev s strani izvajalcev pristaniških storitev sodi v okvir njihovih samostojnih procesov izvajanja pristaniških storitev, kar pomeni, da Luka ne more biti odgovorna za morebitne opustitve in kršitve, ki jih pri tem storijo.

Pritožnik predlaga pritožbenemu organu, da ugotovi pritožbi in primarno odpravi izpodbijano odločbo Inšpektorata oziroma podrejeno, da zadevo vrne Inšpektoratu v ponovno odločanje.

Pritožbeni organ je preizkusil izpodbijano odločbo v skladu z 247.členom Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13, v nadaljevanju ZUP)

Po pregledu pritožbe, spisovnega gradiva in preizkusu izpodbijane odločbe je pritožbeni organ ugotovil, da pritožba ni utemeljena.

2.člen Zakona o inšpekciji dela –ZID-1 (Ur.list RS, št.19/2014 in 55/2017) določa pristojnost Inšpektorata Republike Slovenije za delo, ki opravlja naloge inšpekcijskega nadzora nad izvajanjem zakonov, drugih predpisov, kolektivnih pogodb in splošnih aktov s področij varnosti in zdravja pri delu, delovnih razmerij, minimalne plače, trga dela in zaposlovanja, dela in zaposlovanja tujcev, sodelovanja delavcev pri upravljanju in stavn, če ni z zakonom drugače določeno. Inšpektorat opravlja tudi inšpekcijski nadzor nad izvajanjem drugih zakonov in predpisov, če ti tako določajo.

Pritožbeni organ ugotavlja, da je bilo v zadevi dejansko stanje pravilno in popolno ugotovljeno, postopek voden skladno s procesnimi pravili, izrek odločbe pa sledi ugotovljenemu dejanskemu stanju. Inšpektor za delo je izpodbijane ukrepe izrekel na podlagi ugotovitev v več inšpekcijskih nadzorih, ki so se vršili od 1.8.2017 do izdaje izpodbijane odločbe ter drugega spisovnega gradiva ob pregledu okoliščin delovne nezgode z dne 29.7.2017. Pritožbeni organ se strinja z ugotovitvami prvostopnega organa o tem, da delovni proces, v katerem je prišlo do nezgode in smrtni poškodbe delavca, ni potekal skladno z internimi akti pritožnika in predpisi varnosti in zdravja pri delu.

V izreku pod prvo točko je prvostopni organ ugotovil, da se je delovni proces raztovarjanja soje iz ladijskega skladišča na terminalu sipkih tovorov dne 29.7.2017 izvajal brez delovodje, kljub temu, da je ta predviden z internim aktom TEHNOLOGIJA PRETOVORA SOJE IN ŽIT NA TERMINALU SIPKI TOVORI (TP-Obrazec št.3), prav tako so to potrdile v postopku zaslišane priče. Pritožnik temu dejstvu ne ugovarja, temveč navaja, da je bil postopek raztovora zaradi posebnih okoliščin voden skladno z Elaboratom o varnem delu v PC Terminal sipki tovari z dne 7.12.2011. Odločitev prvostopnega organa, ki pritožniku nalaga zagotavljanje nadzora nad izvajanjem pretovora soje v skladu z obema internima aktoma pritožnika, je pravilna in temelji na ugotovljenem dejanskem stanju o izvajanju delovnega procesa. Pritožnikov ugovor in zatrjevanje, da ni nujno, da sta v delovnem procesu prisotna tako vodja delovnega procesa, kot neposredni vodja ne izhaja iz 3. odst. 1. točke Elaborata z dne 7.12.2011, na katero se pritožnik v pritožbi sklicuje. 3. odst. 1. točke Elaborata navaja, da sta za spoštovanje predpisov in izvajanje tehnologije ter varstvenih ukrepov v delovnem procesu odgovorna tako odgovorni vodja kot neposredni vodja delovnega procesa (delovodja, skladiščnik, disponent). Nadalje določa, da je vodja delovnega procesa oziroma neposredni vodja dolžan voditi delo in pri tem opozarjati na morebitne nepravilnosti. Elaborat še določa, da v kolikor navedena oseba zapusti delovišče, mora določiti najbolj izkušeno osebo, ki ga nadomešča in mu opredeliti naloge. Kot je v Elaboratu zapisano, je določena

odgovornost za oba delavca. Elaborat nadalje navaja (List 029), da dokumenti Elaborat o varnem delu, tehnologije dela in navodila za uporabo posameznih delovnih sredstev, sestavljajo celoto navodil za varno delo, torej jih je treba uporabljati kompatibilno.

Pritožnik se nadalje sklicuje na zapis v Elaboratu (3. odst. 6. točke Elaborata), da se v PC Terminal sipki tovari nekatere vrste blaga hitro menjujejo ter je zato potrebno za enako vrsto tovara, nekatere delovne operacije spremeniti. V primeru odstopanja delovnih operacij od tistih predpisanih s tehnologijo dela, je v prvi vrsti potrebno spoštovati Elaborat in vso spremno dokumentacijo s področja varstva in zdravja pri delu. Pritožbeni organ ugotavlja, da navedeni zapis izpostavlja, da se v primeru potrebe po spremembi delovnih operacij, ki se razlikujejo od navedenih v predpisani tehnologiji pretovora na terminalu sipki tovari prvenstveno uporablja Elaborat o varnem delu in vsa spremna dokumentacija varnosti in zdravja pri delu, s čimer se zagotavlja potrebna varnost delavcev, ne glede na spremembo delovnih operacij. Pritožbeni organ iz navedenih zapisov ne razbere, da bi navedeno pomenilo, da v delovnem postopku zato ni potrebna prisotnost delovodje, kar izrecno navaja pritožnik, ko se sklicuje na navedene zapise v Elaboratu.

Iz ugotovitev v postopku in spisovnega gradiva ni razvidno, da bi akti pritožnika, na katere se v pritožbi tudi sklicuje, dopuščali nadomeščanje delovodje z disponentom v primerih, ko je za delo v določenem delovnem procesu predpisan oziroma predviden delovodja. V postopku pridobljene izjave delavcev o navedenem dejstvu potrjujejo, da je nadomeščanje delovodij v delovnem procesu praksa zadnjih mesecev in se vrši kljub opozorilom posameznikov o pomanjkljivostih takšnega dela.

V zvezi z ukrepom pod drugo točko izreka izpodbijane odločbe, pritožbeni organ ugotavlja da je skladno s pravnimi podlagami, tako predpisi o varnem in zdravem delu, kot internimi akti pritožnika, določeno in opredeljeno delo žerjavista ter opredeljene naloge signalista. V postopku je bilo ugotovljeno, da se pravila varnega dela pri dviganju, prenašanju in spuščanju bremena z dvigali, ko upravljalec z mesta upravljanja dvigala ne vidi stanje, niso upoštevala, saj pri tem delu ni bil prisoten signalist in ni izvajal nalog signaliziranja. Kot izhaja iz obrazložitve izpodbijane odločbe in pridobljenih izjav delavcev se delo in delovni postopki v praksi izvajajo na opisan način, torej v nasprotju s predpisi in internimi akti.

Pritožbeni organ se strinja s prvostopnim organom, da je pritožnik odgovoren, da v svojem delovnem procesu zagotovi, da se delo opravlja skladno s predpisi varnosti in zdravja pri delu in da v ta namen, tako kot je predpisano, med drugim zagotovi delo ustreznih delavcev v delovnem procesu. Glede na ugotovljena dejstva v postopku, je signalista v delovnem procesu pretovora soje dne 29.7.2017 na podlagi pogodbenega razmerja s pritožnikom, zagotovila pogodbeni partnerka družba pri čemer v kritičnem trenutku nezgode signalist ni opravljal dela signaliziranja. Prav tako je ugotovljeno, da je žerjavist opustil dolžno ravnanje in je z delom nadaljeval kljub odsotnosti signalista.

Pritožnik Luka Koper, d.d., ima v koprskem pristanišču status glavnega delodajalca, ki izvaja pristaniške in logistične storitve na tem delovišču ter za posamezne storitve sklepa pogodbe z drugimi delodajalci. Opravljanje del oziroma izvajanje delovnih opravil in nalog delavcev različnih delodajalcev na isti lokaciji se lahko izvaja v različnih oblikah podjetniške soodvisnosti pri čemer posamezne aktivnosti predstavljajo tveganja za varnost in zdravje delavcev različnih delodajalcev. Iz izpodbijane odločbe izhaja, da so na skupnem delovišču na Terminalu sipkih tovorov v pristanišču Luka Koper dne 29.7.2017 delo opravljali delo delavci vsaj treh delodajalcev. Kot glavni delodajalec in naročnik pogodbenih storitev pri posameznih izvajalcih ali podizvajalcih, je dolžnost pritožnika, da za namene zagotavljanja varnega in zdravega dela na skupnem delovišču sklene skupne sporazume ter z dogovorjenimi ukrepi, imenovanimi delavci in skupnim predstavnikom za usklajeno izvajanje ukrepov, zagotavlja varno delo vseh delavcev na skupnem delovišču.

Pritožbeni organ ugotavlja, da se je delovni proces vršil ob sodelovanju več delodajalcev na skupnem delovišču in da za tak primer veljajo zahteve 39.člena ZVZD-1. Z določbo 39.člena ZVZD-1 je predpisana obveznost delodajalcev za sklenitev pisnega sporazuma, kadar dvoje ali več delodajalcev oziroma samozaposlenih oseb opravlja delo oziroma dejavnost na skupnem delovišču. Delodajalci in po izrecni zakonski določbi 58. člena ZVZD-1 tudi samozaposlene osebe na skupnem delovišču, s sporazumom določijo skupne ukrepe za zagotavljanje varnosti in zdravja vseh delavcev in drugih oseb, ki se nahajajo ali vključujejo v delovni proces.

Določba drugega in tretjega odstavka 39. člena ZVZD-1 člena določa obveznost delodajalcev za imenovanje odgovornih predstavnikov pri koordinaciji in izvajanju ukrepov za zagotavljanje varnega in zdravega dela na skupnem delovišču. V sporazumu delodajalci določijo vsak svojega delavca, ki je odgovoren za zagotavljanje varnosti delavcev posameznega delodajalca, sporazumno skupaj pa delodajalci določijo enega delavca, ki je zadolžen za usklajevanje dogovorjenih ukrepov. ZVZD-1 ne prepisuje oblike in natančnejše vsebine sklenjenega sporazuma, glede na namen mora obsegati prepoznana tveganja zaradi interakcije več delodajalcev na skupnem prostoru in sprejete ukrepe za zagotavljanje varnega in zdravega dela vseh sodelujočih na delovišču ter imenovanje odgovornih predstavnikov pri koordinaciji in izvajanju ukrepov.

Ugovor pritožnika, da je v celoti spoštoval predpise varnosti in zdravja pri delu s tem, ko je pogodbeno zagotovil signalista za izvajanje operacij pretovora z dvigalom ter upravljalca dvigala poučil in ga seznanil, kdaj mora izvajati operacije pretovora z dvigalom s signalistom, ni utemeljen. Pritožnik se ne more izogniti odgovornosti, ki jo ima kot delodajalec na podlagi zahtev po sprejetju in izvajanju ukrepov varnosti in zdravja pri delu na skupnem delovišču, ko delo opravljajo delavci več delodajalcev ter delovni postopki in uporaba delovnih sredstev v delovnem procesu predstavljajo tveganje za varnost tudi delavcev drugih delodajalcev, prisotnih na tem delovišču.

V tretji točki izreka izpodbijane odločbe prvostopni organ nalaga pritožniku, da zagotovi, da dela signaliziranja opravljajo usposobljeni delavci. Prvostopni organ je v postopku ugotovil, da delavec, ki je na dan delovne nezgode opravljal dela signalista, za to delo ni bil usposobljen. Pritožbeni ugovor, da pritožnik ne more zagotoviti, da je delavec pogodbenega delodajalca za dela na skupnem delovišču ustrezno usposobljen in da je glede na vrsto pogodbenega razmerja oziroma poslovnega odnosa, ki ga ima z izvajalci pristaniških storitev, vključno z družbo

pritožnik storil vse kar je bil dolžan storiti, da bi se v celoti spoštovala določila iz varstva pri delu, ni utemeljen. Kot pojasnjeno predhodno, je pritožnik kot glavni delodajalec in naročnik posameznih pogodbenih storitev odgovoren, da se na skupnem delovišču sprejmejo in izvajajo vsi potrebni ukrepi zagotavljanja varnega in zdravega dela. V navedeno sodi tudi zagotovitev opravljanja dela z delavci, ki izpolnjujejo pogoje in zahteve na podlagi predpisov o varnem in zdravem delu. Tudi pogodba o opravljanju storitev sklenjena med pritožnikom in družbo

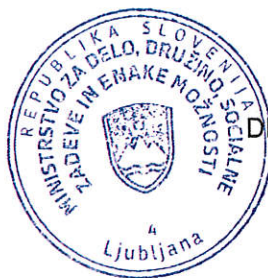
Koper z dne 27.5.2016, ki jo je pritožnik predložil v pritožbenem postopku in se v pritožbi nanjo sklicuje, vsebuje določila, iz katerih izhaja pravica in dolžnost pritožnika zagotavljanja koordinacije dejavnosti in aktivnosti varnosti in zdravja pri delu, dajanja navodil in sprejemanja ukrepov (2. člen pogodbe). Iz 6. člena pogodbe izhaja, da naročnik oziroma pritožnik kot koncesionar vodi pristanišče in v okviru tega daje tudi navodila pogodbeni stranki ter tako zagotavlja med drugim varno in zdravo delavcev (prvi odstavek 6.člena pogodbe). Skladno s tretjim odstavkom 8. člena pogodbe ima naročnik pravico opravljati nadzor nad izvajalcem tudi nad spoštovanjem predpisov področja varnosti in zdravja pri delu. Pritožnikovi ugovori, da je storil vse, da bi se spoštovali predpisi varnosti in zdravja pri delu tako niso utemeljeni.

Iz navedenih razlogov je pritožbeni organ pritožbo kot neutemeljeno v celoti zavrnil na podlagi 248.člena ZUP, kot sledi iz izreka te odločbe.

POUK O PRAVNEM SREDSTVU:

Zoper to odločbo v upravnem postopku ni rednega pravnega sredstva, niti ni dovoljeno sprožiti upravnega spora. Upravni spor je mogoč zoper prvostopni sklep z vložitvijo tožbe pri Upravnem sodišču Republike Slovenije, v roku 30 dni po prejemu te odločbe. Tožbo je mogoče vložiti neposredno pri sodišču ali pa mu jo poslati po pošti.

Predsednik vodila:
Barbara Skulj Schwinger

Peter POGAČAR
DRŽAVNI SEKRETAR

Vročiti:

Inšpektorat RS za delo, Območna enota Koper-Postojna-Nova Gorica (s spisom in pisnim odpraskom odločbe za stranko in organ)-priporočeno s povratnico